

Giải bài tập SGK Lịch sử 7:

Bài 8: Nước ta buổi đầu độc lập

Kiến thức cơ bản

1. Ngô Quyền dựng nền độc lập tự chủ

- Sau chiến thắng Bạch Đằng, năm 939: Ngô Quyền lên ngôi vua, đóng đô ở Cổ Loa
- Ngô Quyền thiết lập chính quyền mới do Vua đứng đầu quyết định mọi việc; đặt các chức quan văn- võ quy định lễ nghi tông triều, trang phục quan lại các cấp.

Ở địa phương cử các quan trông coi các châu quan trọng.

– Độc lập chủ quyền được giữ vững, đất nước yên bình.

Đền thờ Ngô Quyền ở Đường Lâm

2. Tình hình chính trị cuối thời Ngô

- 944: Ngô Quyền mất, Dương Tam Kha cướp ngôi triều đình lục đục, đất nước rối loạn
- 950: Ngô Xương Văn lật đổ Dương Tam Kha nhưng không quản lí được đất nước.
- 965: Ngô Xương Văn chết, tranh chấp cát cứ diễn ra dẫn đến loạn 12 Sứ Quân.

3. Đinh Bộ Lĩnh thống nhất đất nước

* Tình hình đất nước:

- Loạn 12 Sứ Quân đất nước chia cắt, loạn lạc.
- Nhà Tống có âm mưu xâm lược,

* Quá trình thống nhất:

- Đinh Bộ Lĩnh lập căn cứ ở Hoa Lư, ông liên kết với sứ Quân Trần Lâm, được nhân dân ủng hộ đánh đầu thắng đó được tôn là Vạn Thắng Vương
- Năm 967: Đinh Bộ Lĩnh thống nhất đất nước.

Đền thờ Vua Đinh và Vua Lê ở Hoa Lư - Ninh Bình

*** Hướng dẫn trả lời câu hỏi****1. Em có nhận xét gì về tổ chức nhà nước thời Ngô Quyền?****Gợi ý:**

Dựa vào nội dung mục 1, SGK kết hợp với sơ đồ tổ chức bộ máy nhà nước thời Ngô để trả lời. Cần làm rõ: Mặc dù đã có chính quyền từ trung ương đến địa phương, nhưng tổ chức này còn đơn giản (giúp việc cho vua là các quan văn, quan võ và thứ sử ở các địa phương). Việc xây dựng chính quyền mới của Ngô Quyền đã đặt nền móng cho một quốc gia độc lập, thống nhất.

2. Sau khi Ngô Quyền mất, tình hình nước ta như thế nào?**Trả lời:**

+ Năm 944, Ngô Quyền mất, hai con trai còn nhỏ, chưa đủ uy tín, lại bị Dương Tam Kha tiếm quyền, các thế lực cát cứ, thổ hào địa phương khắp nơi lần lượt nổi dậy. Đất nước trở nên rối loạn.

+ Nhà Tống đang có mưu đồ xâm lược nước ta.

+ Năm 965, Ngô Xương Văn mất. Cuộc tranh chấp giữa các thế lực, thổ hào địa phương vẫn tiếp diễn, 12 tướng lĩnh chiếm cứ các vùng địa phương. Sử cũ gọi là "Loạn 12 sứ quân".

3. Đinh Bộ Lĩnh đã làm gì để chấm dứt tình trạng cát cứ, đưa đất nước trở lại bình yên, thống nhất?**Trả lời:**

Năm 968, Đinh Bộ Lĩnh lên ngôi Hoàng đế (Đinh Tiên Hoàng), đặt tên nước là Đại Cồ Việt (nước Việt lớn), đóng đô ở Hoa Lư (Ninh Bình).

- Năm 970, vua Đinh đặt niên hiệu là Thái Bình, phong vương cho các con, cử các tướng thân cận nắm giữ các chức vụ chủ chốt; xây dựng cung điện, đúc tiền... sai sứ sang giao hảo với nhà Tống.

- Công lao của Đinh Bộ Lĩnh:

+ Dẹp "Loạn 12 sứ quân": Liên kết với sứ quân Trần Lãm, chiêu dụ sứ quân Phạm Bạch Hổ, tiến đánh các sứ quân khác, dẹp tan "Loạn 12 sứ quân".

+ Xoá bỏ tình trạng phân tán, cát cứ ở các địa phương, đất nước trở nên yên bình, thống nhất.

4. Em hãy cho biết những biểu hiện về ý thức tự chủ của Ngô Quyền trong việc xây dựng đất nước.

Gợi ý:

Dựa vào nội dung mục 1, SGK để trả lời. Trong đó, tập trung làm rõ việc Ngô Quyền xưng vương, chọn đất đóng đô, xây dựng cung điện, xoá bỏ bộ máy cai trị cũ của họ Khúc, thiết lập bộ máy chính quyền mới, cử người tâm phúc trấn giữ các châu quan trọng... là những biểu hiện về ý thức tự chủ của Ngô Quyền trong việc xây dựng đất nước.

5. Tại sao lại xảy ra Loạn 12 sứ quân?

Gợi ý:

Các em dựa vào gợi ý trả lời câu hỏi 2 để lí giải. Cần chỉ rõ việc Dương Tam Kha vì mưu lợi riêng, nhân khi các con Ngô Quyền còn nhỏ đã tiếm ngôi. Các quan lại trong triều đình, địa phương phản đối. Sau khi nhà vua giành lại ngôi báu, uy tín triều đình lúc này đã giảm sút, hệ thống cai trị thiếu chặt chẽ, quan hệ trung ương - địa phương lỏng lẻo, các thế lực trong nước nổi dậy... gây ra "Loạn 12 sứ quân".